

РЕГИОНАЛНИ САСТАНАК МИО ПРИ ШУ ПОЖАРЕВАЦ

**УКЉУЧИВАЊЕ УЧЕНИКА "СПЕЦИЈАЛНИХ"
ОДЕЉЕЊА У АКТИВНОСТИ СА УЧЕНИЦИМА
"РЕДОВНИХ" ОДЕЉЕЊА
(ПРИМЕР ДОБРЕ ПРАКСЕ ОШ "БАТА БУЛИЋ"
ПЕТРОВАЦ)**

СМЕДЕРЕВО, 21.10.2013.

Реч, две о ОШ "Бата Булић"

- 965 ученика, 42 одељења (7 издвојених одељења + 2 "специјална" одељења);
- 27 ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом у "редовним" одељењима – 5 ученика – ИОП 2, 1 ученик – ИОП 1;
- 14 ученика у специјалним одељењима (ученици V, VI, VII и VIII разреда);

-
- Модел школа за ИО (од 2011. године),
 - 2 члана МИО;
 - Учешће у ДИЛС пројекту **“Оснаживање школа за инклузивно образовање”** - унапређивање професионалних компетенција наставника за ИО;
 - Учешће у пројекту **“Унапређивање образовања у Србији кроз развој Мреже подршке инклузивном образовању”** (МИО, Група МОСТ уз подршку УНИЦЕФ-а) – унапређивање образовне и социјалне инклузије у локалној средини

“Специјално” одељење у школи

- Специјално одељење у нашој школи постоји од 2002/03. године, касније је прерасло у два одељења;
- Искорак ка укључивању деце која су била ван образовног система и чије породице нису желеле да их шаљу у специјалне школе ван места становања;
- Функционисало је у школи као независна организациона јединица;
- Постојала је добра сарадња са специјалним установама у Великом Поповцу и Стамници.

Шта смо уочили као проблем у функционисању “специјалних” одељења?

- Комисија за категоризацију ученика ометених у развоју упућивала је у специјално одељење ученике који су по свим параметрима могли бити ученици редовних одељења;
- У школи се јасно уочавала искљученост ових ученика – они нису били део целине;
- Одвајање подстиче стереотипе, предрасуде, учи децу да буду уплашена и неинформисана, може да доведе до дискриминације (“специјалци”)

Први кораци ка укључивању

- Спонтано, наставници и ученици организовали су различите заједничке активности – екскурзије, посете, приредбе;

- Ученички парламент и активности ученика који су похађали ГВ – вршњачка помоћ;
- Први заједнички часови...

Шта нам је донело инклузивно образовање?

- Ојачане **професионалне компетенције** учиниле су нас осетљивијим за потребу укључивања свих ученика;
- **СТИО** – идентификовање тешкоћа, иницирање и реализација активности, евалуација и даље планирање;
- **Пројектним активностима** обухваћени су и ученици специјалних одељења.

*Чињеницу да у нашој школи
имамо специјална одељења,
нисмо схватили као препреку
инклузивном образовању, већ
као могућност за бољу
доступност образовања свој
деци.*

- најбољи интерес детета-

ПИТАЊА

Како искористити присутност дефектолога као шансу за пружање адекватније образовне подршке ученицима?

Како разбијати постојеће предрасуде код ученика?

Како оснажити ученике специјалног одељења и повећати степен њиховог самопоуздања ?

Неки облици укључивања

- Укључивање у ваннаставне активности;
- Прелазак ученика из специјалног у редовно одељење;
- Заједнички часови редовне наставе;
- Ученици део наставних активности имају у редовном, а део у специјалном одељењу (дефинише се ИОП-ом);
- Заједничке активности родитеља.

Рад ученика специјалног одељења који похађају наставу у складу са ЗОСОВ-ом и образују се по ИОП-у

- Ученици петог разреда – 4 ученика у нашој школи, похађају наставу по редовном наставном плану и програму и ИОП-у 2
- За ове ученике формиран је Тим за пружање додатне образовне подршке који чине дефектолог, стручни сарадник, предметни наставници...
- Тим израђује ИОП, прати и вреднује постигнућа ученика;
- Дефектолог не ради сам, није изолован, члан је тима...

Ваннаставне активности

- Обавезно укључивање ученика у све школске приредбе и манифестације – појединачни ученици певају у хору, свирају, рецитију, глуме у заједничкој представи, учествују у заједничким изложбама...
- Заједничке екскурзије, излети, посете;
- Укључивање у рад секција у школи;
- Кампови

Прелазак ученика из специјалног у редовно одељење

- Прелазак ученика из специјалног у редовно одељење – припрема ученика, припрема одељења, припрема наставника, припрема родитеља
- Успешан прелазак ученика седмог разреда у редовно одељење - рад по ИОП-у, вршњачка помоћ, подршка ОС;
- Недовољна припрема ученика и одељења, отпор родитеља
неуспешан прелазак 2 ученика петог разреда.

Наставне активности

- Заједнички часови редовне наставе у које су укључени ученици специјалних одељења;
- СТИО – планира наставне активности;
- У почетку су ангажовани наставници који су више сензитивисани, касније су укључени и остали наставници;
- Погодни су часови музичке и ликовне културе, физичког васпитања (редовне активности по распореду часова), ТИО, али и света око нас, природе и друштва, српског језика, историје, географије, биологије...
- Погодне су и наставне активности у школској библиотеци

Добити за ученике специјалних одељења

- Јачање самопоуздања;
- Осећање прихваћености од стране вршњачке групе, успостављање пријатељстава;
- Искуство учења у већој групи;
- Упознавање нових стратегија учења;
- Упознавање властитих могућности;
- Осамостаљивање;
- Истинско укључивање у школску заједницу...

Добити за ученике редовних одељења

- Упознавање различитости (мање су уплашени, боље информисани);
- Разбијање стереотипа, предрасуда;
- Квалитетнија настава – ефикасније учење;
- Овладавање техникама подучавања;
- Успостављање атмосфере сарадње и тимског рада међу ученицима;
- Стварање толерантније атмосфере у одељењу...

Добити за наставнике у редовним и специјалним одељењима

- Развијање професионалних компетенција;
- Упознавање ученика и различитих врста сметњи у развоју;
- Овладавање новим стратегијама подучавања ученика са различитим образовним потребама;
- Подстицање и овладавање вештинама тимског рада, тимске наставе;
- Толерантнија школа...

Шта су нам даљи кораци?

- Континуирано укључивање ученика у активности свих одељења кроз све наставне предмете;
- Организовање заједничких активности родитеља – деловање Удружења родитеља;
- СТИО- праћење напредовања ученика специјалног одељења и предлагање преласка ученика у редовна одељења уз адекватне припреме;
- СТИО – праћење напредовања ученика редовних одељења и предлагање додатне подршке у специјалним одељењима;
- Квалитетније укључивање ученика специјалних одељења у активности Ученичког парламента;
- Промовисати јаке стране ученика специјалних одељења кроз наставне и ваннаставне активности.

Квалитетно образовање за све

